

Prezenta lucrare conține _____ pagini

SIMULARE JUDEȚEANĂ

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

NOIEMBRIE 2022

Limba și literatura maghiară maternă

Numele :

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:

Școala de proveniență:

Centrul de examen:.....

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI ILITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI.	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
L	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI ILITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
L	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
L	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

TÉTELJAVASLAT
VIII. OSZTÁLY – ZÁRÓVIZSGA

I. TÉTEL

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Szent Márton a legenda szerint a római birodalom Pannónia tartományának Savaria nevű városában (mai Szombathely) született 316-ban egy római előljáró fiaként. Mikor a francia Amiens városában állomásozott, mint a római császár katonája egy hideg téli estén köpenyének felét egy szegény koldusnak adta. Aznap éjjel álmában megjelent Jézus a koldus alakjában, és ettől kezdve nem a hadsereget, hanem Isten szolgálta. Megkeresztelkedett és misszionáriusként segítette a rászorulókat.

Már életében legendák vonták körbe alakját, és püspökké akarták szentelni. Amikor ez a hír fülébe jutott, az érte jövő küldöttek elől a ludak óljába bújt. A madarak azonban gágogásukkal és szárnyuk csapkodásával óriási zajt csaptak, ezzel felfedve a szent rejtekhelyét. 371-ben Mártont püspökké szentelték, és egészen haláláig, 398-ig Tours-ban segítette a szegényeket.

Szent Márton napon országsszerte hatalmas lakomákat rendeznek, hogy a hiedelem szerint majd egész esztendőben bőven ehessenek és ihassanak. Ma is sok helyen rendeznek táncos mulatságokat, ahol az asztalra a hagyományos libafogás és az újbor kerül.

A néphagyomány szerint ezen a napon minél többet isznak az emberek, annál több erőt és egészséget kapnak a jövőben. „Aki Márton napon libát nem eszik, egész éven át éhezik” – tartották.

A liba csontját jóslásra használták: ha a csont barna és rövid, akkor sáros lesz a tél, ha viszont hosszú és fehér, akkor havas.

Az aznapi időjárásból is jósoltak „Ha Márton fehér lovon jön, enyhe tél, ha barnán, kemény tél várható”. Egy másik mondás szerint „Márton napján, ha a lúd jégen jár, akkor karácsonykor vízben poroszkál”.

A bor sem maradhatott ki a népi jóslásokból: „A bornak szent Márton a bírāja” – szokták mondani. Ezt lehet úgy is érteni, hogy ilyenkor már iható az újbor, más jelentése szerint az őszi időjárás dönti el, hogy milyen lesz az idei bor.

Egy régi szokás szerint ezen a napon a pásztorok többágú vesszőt adta ajándékba a gazdáknak, ha az megfizette a bélésadót vagy rétespénzt. Ez volt a Szent Márton vesszője, ami mellé köszöntőt is mondtak. Úgy tartották, ahány ága van a vesszőnek, annyit fial a disznó, és tavasszal ezzel hajtották ki az állatokat. A kalotaszegi falvakban Márton-napi bált rendeztek a jószág behajtás alkalmából. Dunaszerdahelyen pedig híres volt a Márton-napi vásár.

Egyes vidékeken az a szokás járta, hogy Márton hetében sem mosni, sem szárogatni nem szabad, mert különben marhavész lesz. Egy magyar hiedelem szerint, aki Márton éjszakán álmodik, az boldog lesz, viszont aki spicces lesz a bortól ezen a napon, az a következő évben megmenekül a gyomorfájástól és fejfájástól.

A hagyományos Márton-napi lúdpecsenyész lakoma végén már kiforrott újborral szokás koccintani – ezt nevezzük Márton poharának.

(<https://vasarnap.hu/2019/11/11/kulonos-marton-napi-nepszokasok/>)

Válaszolj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A.

1. Hol született Szent Márton a legenda szerint? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a. Tours
- b. Amiens
- c. Savaria
- d. Kalotaszeg

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

2. A bornak Szent Márton a bírāja – szokták mondani. Fogalmazd meg a szólás jelentését a szöveg alapján!

4 pont

3. Tedd időbeli sorrendbe Szent Márton életeseményeit!

- Püspökké szentelték.
- Megfelezte köpenyét egy koldussal.
- Megkeresztelkedett.
- A ludak óljába bújt.
- Álmában megjelent Jézus.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

5 pont

4. Igazak vagy hamisak az alábbi kijelentések? Jelöld X-szel a táblázat megfelelő rovatát!

Kijelentés	Igaz	Hamis
a. Márton alakja körül már életében legendák keletkeztek.		
b. Szent Márton napján libát esznek és újbort isznak.		
c. Márton vesszejét a gazdák adták figyelmeztetésként a pásztoroknak.		
d. Márton napjához időjósítás is kapcsolódott.		
e. Márton hetében sem mosni, sem szárogatni nem szabad, mert különben marhavész lesz.		
f. Aki Márton napon libát eszik, egész éven át éheznek.		

6 pont

5. Társíts eseményeket az időpontokhoz! Írd a helyes válasz betűjelét a táblázat üres rovatába! Minden számhoz egyetlen betűjel tartozik.

1) 316	a. A római birodalom Savaria nevű tartományában született.
2) 371	b. Meghalt.
3) 398	c. Püspökké szentelték.
4) Márton napján	d. Aki álmodik, az boldog lesz.
5) Márton éjszaka	e. Ha a lúd jégen jár, akkor karácsonykor vízben poroszkál.

1)	
2)	
3)	
4)	
5)	

5 pont

6. Képzeld el, hogy diákelőadást kell tartanod a Márton-napi szokásokról, hiedelmekről. Írj 4-5 mondatot bemutatódhoz a szövegbeli információkat felhasználva!

6 pont

B.

1. Az alábbi mondatokban aláhúzott névmások az előzmények alapján értelmezhetők. Írd ki a szövegből azt a részt, amelyből kiderül a jelentésük!

... ettől kezdve nem a hadsereget, hanem Isten szolgálta.

Ezvolt Szent Márton vesszője.

... ezt nevezzük Márton poharának.

6 pont

2. Figyelembe véve a szórendet és a mondat hangsúlyt, az alábbi lehetőségek közül melyik lenne a megfelelő folytatása a következő mondatnak? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

Mondat: A kalotaszegi falvakban szerveztek Márton-napi bált, ...

- a. ... nem tavaly.
- b. ... nem Márton-napi vásárt.
- c. ... nem Dunaszerdahelyen.
- d. ... nem Márton hetében.

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

3. Írd a vonalra a kiemelt mondatok teljes alanyi, tárgyi illetve határozói szerepű kifejezésének betűjelét!

1) *A római császár katonája egy hideg téli estén köpenyének felét egy szegény koldusnak adta.*

- a. a római császár katonája
- b. a római császár
- c. a császár katonája
- d. egy szegény koldusnak

A teljes **alanyi** szerepű kifejezés betűjele: _____

2) *Szent Márton napon országsszerte hatalmas lakomákat rendeznek.*

- a. lakomákat
- b. országsszerte
- c. hatalmas lakomákat
- d. Szent Márton napon

A teljes **tárgyi** szerepű kifejezés betűjele: _____

3) *A hagyományos Márton-napi lúdpecsenyész lakoma végén már kiforrott újbórral szokás koccintani.*

- a) a lakoma végén
- b) a hagyományos Márton-napi lúdpecsenyész lakoma végén
- c) koccintani
- d) szokás

A teljes **határozói** szerepű kifejezés betűjele: _____

6 pont

4. A következő mondatban a **kemény** szó egy ellentétes értelmű szavával együtt szerepel: „Ha Márton fehér lovon jön, **enyhe** tél, ha barnán, **kemény** tél várható”.

Melyik jelentésben fordul elő a **kemény** szó az idézett mondatban? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a. a nyomásnak, megmunkálásnak ellenálló
- b. szilárd halmazállapotú
- c. kitartó, határozott, szívós
- d. a szokottnál nehezebb, hidegebb, zordabb

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

5. Az A mondat a szövegből származik, a B ugyanannak a mondatnak egy másik igealakot tartalmazó változata. Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

A. Éjjel álmában megjelent Jézus a koldus alakjában.

B. Éjjel álmában meg fog jelenni Jézus a koldus alakjában.

Melyik kijelentés igaz a két mondat jelentésére?

- Az A mondat a beszéd idő előtt történt (múltbeli), a B pedig a a beszédidő után (jövőben) várható eseményre utal.
- Az A mondat bizonytalanságot fejez ki, a B pedig bizonyosságot.
- Az A mondat egy lehetőséget vet fel, a B pedig ténymegállapítást.
- Nincs különbség az A és B mondat jelentése között.

Helyes válasz betűjele: _____

4 pont

6. Alakítsd át az alábbi tényközlő mondatot úgy, hogy sorra megfeleljen a megadott feltételeknek! A mondatokba más szavakat is beilleszthetsz, illetve elhagyhatsz.

Ma is sok helyen rendeznek táncos mulatságokat.

Tagadást fejezzen ki:

Utasítást fejezzen ki:

Fogalmazzon meg bizonytalanságot az információ helytállóságával kapcsolatban:

További információra kérdezzen rá:

6 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Mi tagadás, az öreg Lembozó Lengubozó akkor már kisebb lopásokból élt. Nem akarok a bírāja lenni, ítélkezzen fölötte az, akinek ez a dolga. Én csak elmondom, hogy mi történt. Lembozó Lengubozó valamikor világhírű bohóc volt. Amikor megjelent a porondon, égis törő bruhahák, öblös hahahák és lenge, szívcsajdító mosolyok keringtek a durva szövésű ponyva alatt. És állítom nektek, egyetlen nézője sem volt, aki egyhamar elfelejtette volna őt. Hetek, hónapok múlva is fölsejdiült bennük valami megfoghatatlan érzés, amitől másképpen érintették meg a tárgyakat, s szelídebb lett a szívük.

Tudja minden gyerek, hogy a bohócsághoz nagy testi erő és átlagon felüli ügyesség kell – enélkül nem lehet ügyetlenséget mímelni. Csakhogy az erő és ügyesség fogyatkozik a korral. Lembozó Lengubozó is megöregedett. Igazából ügyetlen lett, és igazából gyöngé. Szép csöndesen kikopott a cirkusz világából, már ajtónállónak se kellett, jegyszedőnek se. Egy rozzant, elhagyott lakókocsiban lakott, ráadásul nem is cirkuszi lakókocsiban, építőmunkások feledték ott egy dudvával benőtt tér sarkán. Egy darabig eléldégelt megtakarított pénzéből, de aztán ott állt egy vas nélkül, támasz nélkül, egy falat kenyér nélkül. Hiába ment Szakszervezethez, Tanácshoz, Nyugdíjintézethez. Mindenütt kinyitottak egy nagy könyvet, keresgéltek benne, és a fejüket csóválták. „Ön itt nincs följegyezve – mondták –, nagyon sajnáljuk, de nincs módunkban segíteni.” Így aztán amikor már majd kilukadt a gyomra az éhségtől, kenyeret lopott egy pékségben. Nem is gondolta, hogy ilyen könnyű lopni. Egy karnyújtás, egy kabátlebbentés és faarc. Nem is gondolta, hogy ilyen nehéz lopni. Hogy ennyire porig alázóan szégyelli magát érte az ember.

Hosszú ideig élt már így, amikor egy őszi délutánon belépett egy idegen ház nyitva hagyott konyhaablakán, mert odabent egy darab kenyeret látott az asztalon, és neki éppen egy darab kenyérre lett volna szüksége. Az egész nem tartott öt másodpercnél tovább, már kilépni készült az ablakon, amikor nyöszörgést hallott a lakás belsejéből, de olyan szívszorítóan segélykérőt, hogy Lembozó Lengubozó – egyik lába kinn, másik lába benn – mozdulatlanul merevedett. Most mit csináljon? Újra a nyöszörgés, mintha valaki a halálán volna. Lembozó Lengubozó nem tétozott tovább, visszalépett a konyhába, és óvatosan nyitogatva az ajtókat, elindult a hang felé.

(Lázár Ervin: Bab Berci kalandjai)

1. Hogyan viszonyul az elbeszélő a történet főhőséhez az első bekezdésben? Fogalmazd meg válaszod 4-5 mondatban!

5 pont

2. Mutasd be az öreg Lembozó Lengubozót a második bekezdés alapján!

5 pont

3. Értelmezd 4-5 mondatban az alábbi részletet!

“... amikor már majd kilukadt a gyomra az éhségtől, kenyeret lopott egy pékségben. Nem is gondolta, hogy ilyen könnyű lopni. Egy karnyújtás, egy kabátlebbentés és faarc. Nem is gondolta, hogy ilyen nehéz lopni. Hogy ennyire porig alázóan szégyelli magát érte az ember.”

5 pont

4. Írd meg a történet folytatását 10-15 mondatban!

Megjegyzés: pontot ér a megadott témához és szövegtípushoz való igazodás, a szöveg nyelvi megformáltsága, a helyesírás.

Lined area for writing the answer.

15 pont